

Denne vejledning er senest ændret den 11. august 2015.

Vejledning om skovloven § 7 – ophævelse af majoratsbånd

Indhold

1. Historisk overblik	2
2. Bevaring af majoratsskov som en samlet ejendom	3
3. Ophævelse af majoratsbåndet	3
4. Sagsbehandling	4
5. Klage	5

Alt med kursiv i det følgende stammer fra bemærkningerne til § 7. Der er dog enkelte steder byttet om på afsnittene i forhold til fremstillingen i bemærkningerne.

1. Historisk overblik

De gældende (hidtidige) regler om majoratsskove fremgår af lensafløsningslovens § 5, stk. 1 og 3 - 8, og §§ 5 a - c.

Da lensafløsningsloven blev vedtaget i 1919, så man en fordel i at holde majoratsskovene sammen i så store driftsenheder, at de kunne bære en forstlig ledelse. Disse skove udgjorde dengang, som de gør i dag, meget store private skovdistrikter. De består ofte af store sammenhængende skovstrækninger, som kan være fordelt på flere selvstændige ejendomme i udstykningslovens forstand. Den dagældende udstykningslov gav mulighed for at udstykke sådanne arealer i lodder på 50 ha eller derover. I lensafløsningsloven blev det derfor bestemt, at et majorats skovejendom skulle holdes samlet, hvis der var tale om »samlede skovstrækninger«, og at de ikke samlede skovstrækninger kun kunne deles efter bestemte regler. Der var dog ikke tale om en egentlig matrikulær sammenlægning af ejendom i udstykningslovens forstand. Bestemmelserne betød blot, at skovene skulle bevares under samme ejer, medmindre de lovligt kunne deles mellem flere ejere efter lensafløsningslovens regler. Alle majorater blev herefter gennemgået, og deres skovejendom er i dag i almindelighed noteret i matriklen med en særskilt notering, jf. bemærkningerne til § 3, stk. 1, nr. 2.

Ved ændring af lensafløsningsloven i 1991 indførtes bestemmelser, som indebar, at de særlige bestemmelser om majoratsskove med tiden ville kunne ophæves. Miljøministeren fik således kompetence til på egen foranledning at beslutte, at et majorats samlede skovstrækninger skulle sammenlægges matrikulært, så de udgjorde en samlet fast ejendom i udstykningslovens forstand. Herefter skulle lensafløsningslovens særlige regler om deling ikke længere gælde, og ejendommene skulle fremover administreres efter skovlovens bestemmelser. Det var tanken at gennemføre denne matrikulære sammenlægning af majoraternes samlede skovstrækninger på alle majorater. Det har imidlertid i praksis vist sig at være forbundet med en række vanskeligheder. Det kan således normalt ikke lade sig gøre på grund af adkomst- og panteforhold, jf. udstykningslovens § 26 og tinglysningslovens § 21. En sådan samlet gennemgang er derfor ikke blevet gennemført. I stedet er bestemmelserne i praksis blevet brugt til at ophæve majoratsbåndet efter ansøgning.

Målet om, at majoratsbåndet på længere sigt ophæves, og at majoraternes skovejendomme i det hele skal administreres efter skovloven, er videreført i forslaget. Kun de af lensafløsningslovens regler, der stadig er relevante og nødvendige for, at majoratsskov fremover kan administreres i overensstemmelse med skovloven, indgår i forslaget...

De bestemmelser i lensafløsningsloven, som giver ministeren kompetence til at dele eller samnotere majoratsskov med bevarelse af majoratsbåndet, er derimod ikke gentaget. De regler om deling af majoratsskov, som afviger væsentligt fra skovlovens udstykningsregler, er heller ikke gentaget...

Efter forslaget vil kompetencen til at delegere og de formelle krav om klage følge skovlovens almindelige bestemmelser. Afgørelser om ophævelse af noteringen, som majoratsskov i matriklen, kan således efter forslaget påklages til Naturklagenævnet.

2. Bevaring af majoratsskov som en samlet ejendom

§ 7, stk. 1. Et areal, der i matriklen eller tingbogen er noteret som majoratsskov, skal bevares under samme ejer.

Bestemmelsen viderefører lensafsløsningslovens § 5, stk. 1. Efter forslaget kan ministeren dog ikke længere dispensere fra bestemmelsen, da denne mulighed i praksis ikke har været benyttet Hvis en majoratsskov herefter ønskes delt, fx med henblik på frasalg, kan det kun ske ved, at majoratsbåndet ophæves efter forslagets § 7, stk. 2. Derefter kan ejendommen udstykkes efter skovlovens almindelige bestemmelser om udstykning, jf. forslagets § 12.

I forslaget er bestemmelsen ændret redaktionelt. Det fremgår herefter tydeligt, at de matrikelnumre, der udgør et majorats skovejendom, ikke er en samlet fast ejendom i udstykningslovens forstand, men at de blot skal holdes under samme ejer.

3. Ophævelse af majoratsbåndet

§ 7, stk. 2. Miljøministeren kan ophæve majoratsbåndet på et areal, hvorefter arealet noteres som fredskovspligtigt i matriklen. Ministeren kan samtidig beslutte, at sammenhængende arealer skal udgøre en fast samlet ejendom i henhold til § 2, stk. 1, i lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Med forslaget sikres det, at majoratsskov fortsat holdes under den samme ejer, indtil der i forbindelse med ophævelse af notering som majoratsskov kan tages stilling til, hvilke dele af majoratets skovejendom, der fortsat skal holdes sammen.

Desuden er muligheden for, at ministeren kan stille vilkår om samnotering i forbindelse med ophævelsen, videreført. Det er således også i dag af værdi, at sammenhængende skov så vidt muligt holdes sammen i passende driftsenheder.

Det forudsættes, at der som hidtil kan træffes afgørelse om at ophæve noteringen som majoratsskov på en mindre del af et majorats skovareal. Majoratsbåndet kan således fx ophæves på en parcel med en driftsbolig, som herefter kan frastykkes efter skovlovens regler, uden at majoratsbåndet samtidig ophæves på den øvrige del af skovarealet.

Vilkår

Vilkår om sammenlægning forudsættes som hidtil kun at blive aktuelt for sammenhængende skov. »Sammenhængende skov« defineres på samme måde, som »sammenhængende fredskovspligtige arealer« defineres i

forslagets § 12 om udstykning (dvs. som fysisk sammenhængende skovarealer).

De fredskovspligtige arealer sammenlægges i så fald som en samlet fast ejendom i matriklen i udstykningslovens forstand. Herefter kan arealet kun udstykkes med tilladelse efter skovloven, jf. forslagets § 12 om udstykning og bemærkningerne hertil.

4. Sagsbehandling

Majoratsskov er et areal, der i matriklen (www.matrikelinfo.dk) eller tingbogen er noteret som majoratsskov. Et majoratsnoteret matrikelnummer vil i matrikelregistret være betegnet med: "Del af en samlet skovstrækning (majoratsforpligtelse) og hele matrikelnummeret er fredskov", eller: "Del af samlet skovstrækning (majoratsforpligtelse) og en del af matrikelnummeret er fredskov".

Behandling af sager om ophævelse af majoratsbåndet sker efter ansøgning, som kan være indgivet af ejeren eller dennes repræsentant. Ansøgningen vil normalt fremkomme som følge af en ansøgning om udstykning eller ophævelse af fredskovspligten på et majoratsnoteret areal, og ikke som et selvstændigt ønske om at ophæve majoratsbåndet.

Der er ikke efter loven formkrav til ansøgningen, men i praksis skal der foreligge en skriftlig ansøgning, der indeholder:

- en redegørelse for den påtænkte matrikulære ændring, med en klar angivelse af hvilket areal (matr. nr. eller del/dele deraf) ansøgningen gælder, og
- et kortbilag, der viser de påtænkte matrikulære ændringer.

Der skal ikke foreligge særlige grunde for at majoratsbåndet kan ophæves. Ansøgning herom er nok.

Som nævnt vil ansøgninger om ophævelse af majoratsbåndet som regel opstå i forbindelse med ansøgning om udstykning eller ophævelse af fredskovspligten på et majoratsnoteret areal, jf. om sagsbehandlingen af disse ansøgninger i notaterne til skovlovens § 6 og § 12. Hvis der gives afslag på ansøgningen om ophævelse eller udstykning, vil det i de fleste tilfælde være uaktuelt at træffe afgørelse om ophævelse af majoratsbåndet. Ansøgningen bør derfor anses som bortfaldet, medmindre ejeren udtrykkeligt ønsker, at ansøgningen om at ophæve majoratsbåndet behandles færdig.

Arealer, der er noteret som majoratsskov i matriklen, er fredskovspligtige i henhold til forslagets § 3, stk. 1, nr. 2, og noteres som sådanne i henhold til forslagets § 41 i forbindelse med, at majoratsbåndet ophæves.

Efter lovens § 3, stk. 1, nr. 2 er majoratsskov altså allerede fredskov. Når det er nødvendigt at lade fredskovspligten notere i matriklen, når majoratsbåndet ophæves, er det fordi man i matrikelregisteret ikke kan have et areal stående som både majoratsnoteret og fredskovspligtigt.

Distrikterne bør derfor i forbindelse med sagsbehandlingen sikre, at arealet noteres som fredskov i matriklen.

5. Klage

Afgørelser efter § 7, stk. 2 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen og enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Der henvises i øvrigt til vejledningen om [klage §§ 60-64](#).